

Νίκος Βατόπουλος

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	11
Η μυθολογία του τοπίου.....	15
Θυμάται κανείς τον «Κάουφμαν» στην οδό Σταδίου;	21
Αθέατες κόγχες στη Ρόμβης, στη Θησέως και στην Περικλέους	25
Η αθηναϊκή πολυκατοικία και ο διαβάτης του αύριο	29
Ο βαθύς 20ός αιώνας στο Παγκράτι	33
Το ξεχασμένο τρίγωνο της οδού Μιχαλακοπούλου	39
Ζητήματα αστικού κάλλους μπροστά σε ένα σπίτι της οδού Τσαμαδού	43
Ακαδημίας και Κανάρη, το παλίμψηστο της πόλης	47
Οι φωτισμένες είσοδοι της οδού Σκουφά	51
Μοντέρνοι ερειπιώνες της Αθήνας	55
Η ζωή της οδού Σόλωνος σε κύκλους	59
Η ξεχασμένη σκάλα της οδού Χατζηχρήστου	63
Η άχρονη κομψότητα της οικίας Ζολώτα	67
Βύρωνος 17, το πατρικό του Κυριάκου Βαρβαρέσου	71
Το κίτρινο σπίτι της οδού Καποδιστρίου	75
Στην Αγίου Κωνσταντίνου	79
Σκηνές ζωής και πένθους πέρα από τη Βικτώρια	83
Ο αθηναϊκός μικρόκοσμος της οδού Παμίσου	87
Η πολυκατοικία ως θερμοκοιτίδα	91
Καλύμνου και Πιπίνου, σιωπηλές ιστορίες σε κίτρινο φως	95
Οδός Πόρου, η ελκυστική απλότητα της αθηναϊκής ζωής	99
Μία ημέρα στα Πατήσια, το 1935	103

Θραύσματα ομορφιάς πίσω από τις φυλλωσιές της Κυπριάδου	107
Το κορίτσι στο πάρκο	113
Οι αστικοί μύθοι της Λεωφόρου Αλεξάνδρας	117
Νορβηγός ήρωας κάτω από αθηναϊκή λεύκα	121
Η τριανταφυλλιά της οδού Ερεσσού	125
Το μικρό σπίτι της οδού Λυσάνδρου	129
Το παρόν μιας αθηναϊκής τριπλοκατοικίας, ετών 80	133
Οι χαραμάδες της οδού Ευριπίδου	137
«Βιοτεχνία υαλικών»	141
Ο νεκρός της οδού Ελευσινίων	145
Το μυστηριακό σπίτι του Θησείου, Ακταίου και Λυκομιδών	151
Η αξεπέραστη ατμόσφαιρα της οδού Επτανήσου	155
Στα ξεχασμένα στενά της Κυψέλης, Κρόνου και Ερασμίας	161
Το κόκκινο σπίτι της οδού Σωνιέρου	167
Το αστικό σπάραγμα της οδού Αχαρνών 97	171
Παιχνίδια αστικής μνήμης στην οδό Δεριγνύ	175
Η αστική Αθήνα του 20ού αιώνα που υποτιμήθηκε	179

ΑΠΟΘΗΚΗ ΠΛΕΚΤΩΝ
ΚΑΛΩΣΤΩΝ ΦΑΝΕΛΛΩΝ ΥΠΟΚΑΜΙΣΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΠΕΡΙΕΛΙΞΕΙΣ
ΚΙΝΗΤΗΡΩΝ
ΜΕΚΤΥΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΡΤΕΣΩΝ
ΣΠΥΡ. ΛΑΡΔΗΣ

Αθέατες κόγχες στη Ρόμβης, στη Θησέως και στην Περικλέους

Ανάμεσα στην Περικλέους και την Κολοκοτρώνη, στην καρδιά της Αθήνας, και ανάμεσα στη Λέκκα και στην πλατεία της Αγίας Ειρήνης, σε όλο αυτό δηλαδή το παλιό κομμάτι της Αθήνας, βρίσκονται αφανείς θησαυροί. Κανείς, σχεδόν, δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι γνωρίζει κάθε γωνιά της Αθήνας, κάθε κόγχη και κρύπτη, γιατί είναι πολλά τα μυστικά περάσματα και οι αθέατες όψεις. Στοές βγαίνουν σε κλειστές αυλές, τaráτσες τριώροφων δίνουν απρόβλεπτες οπτικές και σφυρήλατες πόρτες σφραγίζουν ακμαία, άλλοτε, εμπορικά μαγαζιά.

Παρατηρούσα πόσο πολλά κτίρια πρέπει να χτίστηκαν σε αυτό το παλιό κομμάτι της Αθήνας από τους Βαλκανικούς Πολέμους ως την Κατοχή. Γεμάτοι είναι οι δρόμοι και τα στενά από μικρά και μεγάλα διώροφα, τριώροφα και τετραώροφα του 1915, του 1926, του 1938... Υπάρχει αύρα Μεσοπολέμου, δίπλα στα πολυώροφα της μεταπολεμικής ανοικοδόμησης. Αλλά, αν μπαινοβγαίνει κανείς στα στενά, στη Θησέως, στη Ρόμβης, στην Κλειτίου, στην Κτενά, στη Χαβρίου, στη Σκουζέ, στη Βασιλικής, σε όλα αυτά τα χωνεμένα στη μνήμη της Αθήνας δρομάκια, σμιλεμένα από κύκλους ζωής, νιώθει περιτριγυρισμένος από μια παράλληλη πόλη. Είναι όλα αυτά τα μισοκρυμμένα κομμάτια της αλλοτινής Αθήνας που αν θελήσει κάποιος μπορεί να τα εντοπίσει ανάμεσα σε χαραμάδες, σε ξεχασμένες στοές και κλειδαμπαρωμένες πόρτες. Στην οδό Ρόμβης, που είναι ένας δρόμος φορτωμένος με αθηναϊκά σήματα από τον 19ο αιώνα έως σήμερα, προχωρούσα με διερευνητικό βλέμμα όταν είδα αυτήν την περιέργη μορφή σφυρηλατημένη σε μια παλιά πόρτα στον αριθμό 22.

Ήταν μια μάσκα, σαν θεατρική, ένα οβάλ μενταγιόν στις κάθετες ράγες της εξώθυρας. Συνέλεξα νοερά τη μορφή αυτή ως ένα απρόσμενο λάφυρο μιας αθηναϊκής εξερεύνησης,

αλλά ύστερα από λίγο η επίδρασή της θάμπωσε καθώς είχα υποκύψει στον πειρασμό να μπω μέσα στην παλιά στοά, στην Περικλέους 46. Αν σας αρέσουν τα ξεχασμένα αστικά, θαμπά αδιέξοδα, εξερευνήστε αυτήν την αθηναϊκή εσοχή. Το κτίριο εξωτερικά είναι ένα απλό, μοντέρνο του 1930, και απλή είναι και η στοά. Αλλά η ατμόσφαιρα είναι αυθεντική. Ο δίριχτος φεγγίτης φέρνει μέχρι το δάπεδο κλωμό το φυσικό φως, αλλά το βλέμμα σας θα σταθεί στους ανεμιστήρες και στα φωτιστικά οροφής. Επιγραφές ξεχασμένες επί δεκαετίες επιτείνουν την αίσθηση της αστικής ανασκαφής, αίσθηση που απογειώνεται αν περάσετε την πρώτη εσωτερική, μέσα στη στοά, πόρτα αριστερά που οδηγεί στους ορόφους. Είναι δύο δίδυμες πόρτες, αρ ντεκό, ξύλινες, υπόλευκες. Όταν ήμουν εκεί, η πρώτη πόρτα ήταν ανοιχτή και είδα –στην ευθεία της σκάλας– μια σειρά, σαν ζωφόρο, από περίπου δέκα ξύλινα προπολεμικά γραμματοκιβώτια κάτω από τα ίδιες εποχής ρολόγια του ηλεκτρικού.

Ξεχνάς ότι ζεις στο 2017, ο χρόνος γίνεται σχετικός. Όταν έστριψα αριστερά την οδό Θησέως, κοντοστάθηκα να περιεργαστώ το διώροφο, με τις εκλεκτικιστικές γιρλάντες, στον αριθμό 5. Είναι ένα ωραίο σπίτι, όμοιο με πολλά της κατηγορίας του. Αλλά, μέσα από τα ρολά που σφραγίζουν την πλαϊνή είσοδο, είδα, στην αυλή, τη στριφογυριστή σκάλα με το αρ ντεκό κιγκλίδωμα και, κυρίως, ένα άλλο σπίτι στο βάθος, με κόκκινο χρώμα και στιλ βυζαντινού αρ νουβό. Πήγα ολόγυρα, πέρασα πάλι από τη Ρόμβης για να το εντοπίσω, αλλά ήταν αργότερα που το είδα να αχνοφαίνεται στο βάθος μιας κλειστής στοάς στην Περικλέους 42. Είχα επιβεβαίωση πλέον για τις αφανείς κόγχες της παλιάς Αθήνας.

ISBN:978-618-03-1479-3

9 786180 314793

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. 81479